

Ö?retimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26886>

Özet

Ö?retimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖPYTÖ), bireylerin e?itim süreçlerinde

ö?retimi planlama

faaliyetlerine kar?? geli?tirdikleri

tutumlar?

ölçmek amacıyla ?aban Çetin tarafından 2019 y?l?nda geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Ölçek, **geli?tirme** türünde olup, toplam 37 maddeden ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Yapılan psikometrik çalışmalar, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir. Ölçek, özellikle ö?retmen adayları?nın veya mevcut e?itimcilerin planlamaya yararları?na, planlamaya yönelik olumsuz inançları?na ve planlamayı genel olarak ne kadar önemli buldukları?na dair algıları?nı de?erlendirmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retimi planlama, tutum, psikometrik ölçek, faktör analizi, geçerlik, güvenilirlik, e?itim psikolojisi, ö?retmen tutumları?.

Yazarlar

?aban Çetin

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, e?itimcilerin veya ö?retmen adayları?nın ö?retim faaliyetlerini planlama sürecine yönelik sahip oldukları tutumları bilimsel yöntemlerle ve çok boyutlu bir yapıda belirlemektir. Planlama, ö?retim etkinliğinin kalitesini doğrudan etkileyen kritik bir süreç olduğundan, bu sürece yönelik olumlu veya olumsuz tutumları?nın tespit edilmesi, mesleki gelişim programları?nın ve e?itim müfredatları?nın iyileştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Ölçek, bireylerin planlamaya faydasına olan inançları?nı, planlamaya getirdiği zorluklara veya kısıtlamalara dair olumsuz düşüncelerini ve planlamaya verdikleri genel önemi ayrı?t?rarak ölçme imkanı sunar. Bu sayede, planlamaya yönelik tutumları?nın hangi boyutta desteklenmesi veya geliştirilmesi gerektiği konusunda detaylı bilgi elde edilir.

Yapı

Ö?retimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçe?i, **tutum** yapıları?nı ölçmekte olup, ö?retimi planlamaya dair bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimleri yansıtan üç farklı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu üç faktör, planlama sürecine dair genel bir tutum skorunun yanı sıra, tutumun hangi spesifik bileşenler üzerine kurulu olduğunu da ortaya koyar. Ölçek, **çok boyutlu bir yapı** sergileyerek

tutumun karma??kl???n? yakalamay? hedeflemi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. AFA sonuçlar?, ölçe?in 37 maddeden ve üç temel alt boyuttan olu?tu?unu göstermi?tir. Bu alt boyutlar; "planlaman?n yarar?na inanç", "planlamaya yönelik olumsuz inanç" ve "planlamay? önemli bulma" olarak adland?r?lm??t?r.

Yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, Aç?mlay?c? Faktör Analizi ile ortaya konan 3 faktörlü yap?n?n örneklem verileriyle uyumlu oldu?unu ve teorik yap?y? do?rulad???n? net bir ?ekilde ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in kavramsal olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı?k güvenirli?i, **Cronbach Alfa katsay?s?** kullan?larak hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? **.95** olarak belirlenmi?tir.

Alt boyutlar baz?nda incelendi?inde ise güvenilirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir: "Planlaman?n yarar?na inanç" alt boyutu için **.92**; "Planlamaya yönelik olumsuz inanç" alt boyutu için **.90**; ve "Planlamay? önemli bulma" alt boyutu için **.89** olarak tespit edilmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçe?in hem genel hem de alt boyut düzeylerinde tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ö?retimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ü, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ile belirlenmi? ve **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile test edilmi?tir. AFA sonucunda 37 maddenin üç anlamlı faktör alt?nda topland??? görülmü?tür. Bu faktörler ve madde say?lar? ?öyledir:

Planlaman?n Yarar?na ?nanç: 15 madde. (Planlaman?n ö?renci ba?ar?s? ve dersin verimlili?i üzerindeki pozitif etkilerine dair inanc? ölçer.)

Planlamaya Yönelik Olumsuz ?nanç: 13 madde. (Planlaman?n zaman kayb? oldu?u, esnekli?i azaltt??? veya bürokratik bir yük oldu?u gibi negatif alg?lar? ölçer.)

Planlamay? Önemli Bulma: 9 madde. (Planlaman?n genel mesleki görevler içindeki öncelik düzeyini ve de?erini ölçer.)

DFA bulguları, bu üç faktörlü yapıyı istatistiksel olarak iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin teorik temellerini sağlamlaştırdığını göstermektedir.

Ölçek

Test Türü: Geliştirme (Developmental)

Format: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, öz bildirim raporu

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler, öğretmenler ve öğretmen adayları.

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra eden veya eğitim alan bireyler)

Popülasyon Detayları: Ölçek, öğretim süreçleriyle doğrudan ilgili olan ve planlama yapma sorumluluğu bulunan profesyonelleri hedeflemektedir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir (1= Hiç katılmıyorum - 5= Tamamen katılıyorum). Yüksek puanlar, ilgili faktöre yönelik daha güçlü bir tutumu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Eğitim, planlama, tutum, psikometri, Cronbach Alfa, öğretim, ölçme ve değerlendirme, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: scetin@gazi.edu.tr

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi, Ankara (Yazarın 2019 yılındaki muhtemel kurumsal bağlantısı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Şin ve Kullanım: Ölçek, akademik çalışmalar ve eğitim araştırmaları bağlamında genellikle yazarın izniyle kullanılabilir. Ticari kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Çetin, ?. (2019). Öğretimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(1), 164-177.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: ogretimi-planlamaya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Makale kaynağı için ilgili bağlantı: toad.halileksi.net

Öğretimi Planlamaya Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 37 madde ve üç faktörden oluşmaktadır.

Planlamanın yararına inanç (15m)

Planlamaya yönelik olumsuz inanç (13m)

Planlamayı önemli bulma (9m)